

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК

**ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПОДГОТОВКА
ДЕВЕТИ КЛАС**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по руски език в 9. клас е насочено към овладяване на базисни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на езикови и комуникативни компетентности.

Тази програма описва задължителната образователна подготовка по руски език за ученици от девети клас, покрили равнище A1 според Общата европейска езикова рамка при завършване на осми и започващи в девети клас обучение за постигане на равнище A2 в края на десети клас. Учебната програма по руски език конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на девети клас по всяко едно от четирите умения чрез основните тематични области и конкретните теми към тях.

Тематичните области, лексиката и граматическият материал са съобразени с възрастовите особености на учениците. Програмата следва постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се както за съответния клас, така и за целия етап на обучение.

Програмата за девети клас по руски език дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение. Тя позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното равнище на знания и умения по руски език в зависимост от потребностите и способностите на учениците и в съответствие с училищния учебен план.

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО РУСКИ ЕЗИК В КРАЯ НА ДЕВЕТИ КЛАС СЪГЛАСНО ДОС ЗА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
Ученикът: <ul style="list-style-type: none"> • разбира най-същественото в кратки послания, обяви, съобщения, произнесени с ясна дикция и нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация; • разбира често употребявана лексика и изрази, свързани с тематичните области; • проследява кратък разговор между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените мнения и чувства;	Ученикът: <ul style="list-style-type: none"> • умее да се ориентира и да открива необходимата полезна информация в обяви, проспекти, реклами, менюта, разписания, указания за ползване и др., отговарящи на интересите му; • разбира кратки лични писма, покани и електронни съобщения, като определя изразените в тях намерения; • разбира общото съдържание на кратки текстове, отговарящи на тематичните области за девети клас и включващи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита;	Ученикът умее: При диалогична реч: <ul style="list-style-type: none"> • да общува във всекидневни ситуации, които изискват пряк обмен на информация по познати теми, използвайки кратки изречения; • да установява контакт при изпълнението на лесни и обичайни задачи и дейности; • да води кратък разговор, дори и да не разбира изцяло всичко, разчитайки на помощта на събеседника; • да говори, макар и бавно, с паузи, по познати теми, с произношение и интонация, нарушаващи разбирането; • да използва компенсаторни	Ученикът умее: <ul style="list-style-type: none"> • да формулира кратки съобщения и бележки по зададена тема; • да попълва формуляри; • да води обикновена лична кореспонденция, да пише писмо или електронно писмо с цел покана или молба, извинение, отказ, благодарност, използвайки несложни изрази и връзки; • да съставя текст по опорен материал (картини, снимки, реклами и др.) и по опорни точки; • да описва накратко събитие от личния си житейски опит.

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

<ul style="list-style-type: none"> • разбира общото съдържание в ограничени по обем, несложни текстове; • разбира конкретни подробности, които носят важна информация; • използва компенсаторни стратегии.	<ul style="list-style-type: none"> • разбира конкретни подробности от несложни текстове, съобщения, указания и информация; • ползва илюстративен материал или компенсаторни стратегии.	<p>комуникативни стратегии.</p> <p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да описва накратко с набор от изрази и изречения семейството си и околните, условията си на живот и обкръжаващата го среда; • да разказва за себе си, за настоящата си и предходната дейност, както и за бъдещи планове и намерения; • да изразява накратко лична преценка или мнение по позната тема; • да владее компенсаторни комуникативни стратегии.	
---	---	--	--

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ

Тематични области	Очаквани резултати по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане	Нови знания
I. Аз и другите 1. Личност и характер. 2. Роднински връзки. II. Светът около мен 1. Родно място. 2. Училище - предмети и дейности. 3. Транспорт. III. Ежедневие 1. Отговорности и задължения. 2. Облекло. 3. Интереси. IV. Здраве и здравословен начин на живот 1. Спорт и здраве. V. Природа и екология 1. Географски обекти. 2. Растения и животни.	СЛУШАНЕ Ученикът умее: <ul style="list-style-type: none"> да разбира общото съдържание на кратки текстове и диалози, свързани с: <ul style="list-style-type: none"> описанието на личността, характера и роднинските си връзки; родното място, училището, както и използвания транспорт; неговите отговорности, задължения, интереси, покупка на облекло; географската среда, дивите растения и животни; опазването на околната среда; културата, празниците и традициите на България и Русия; ваканцията и отдиha. да разбира конкретни подробности от: <ul style="list-style-type: none"> кратки интервюта; новини, репортажи на познати теми. ЧЕТЕНЕ Ученикът умее да разбира и извлича основна информация	ГРАМАТИКА I. ФОНЕТИКА. ГРАФИКА <ul style="list-style-type: none"> Съотношение между букви и звукове; Дума. Сричка; Ударение. Ритмика; Правила на произношение; Интонационни конструкции: - ИК 1 – съобщително изречение; - ИК 2 – специален въпрос, молба, искане; - ИК 3 – общ въпрос, незавършена синтагма; - ИК 4 – въпрос със съюза „а”. II. МОРФОЛОГИЯ 1. Морфемна структура на думата <ul style="list-style-type: none"> Словообразуване: - Състав на думата. Основа. Окончание. <ul style="list-style-type: none"> Словообразователни модели на съществителни, прилагателни, наречия, глаголи. 2. Съществително име: <ul style="list-style-type: none"> Формообразуване;

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

<p>VI. Моята родина и светът 1. Празници и традиции. 2. Ваканция.</p>	<p>от:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ограничени по обем писмени текстове на стандартен език; - кратки писма, покани и електронни съобщения, представящи хора, места и събития; - рекламни брошури и каталози на дрехи, екскурзии, храни, различни спортни и забавни програми; - кратки статии от младежки вестници и списания за растителния и животинския свят, спорт, хоби, ваканции и почивки, училище и интересни инициативи; - кратки текстове с историческа и географска тематика, свързани с България и Русия, празниците и обичаите на хората в тях, както и природните им забележителности. <p>ГОВОРЕНЕ Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да прилага компенсаторни стратегии. <p>При диалогична реч: Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да води кратък разговор, като изисква и дава кратка информация за: - себе си (личност, характер) и роднинските си връзки; - за родния си дом, училището, както и за транспорта, 	<ul style="list-style-type: none"> • Употреба на основни падежни значения: <p>Именителен падеж - в съставно сказуемо (<i>Мама – инженер.</i>); - факт, събитие (<i>Сегодня у нас физкультура.</i>); - характеристика на лице (<i>Это Ирина. Она моя сестра.</i>).</p> <p>Родителен падеж <u>Без предлог:</u> - определение (<i>дом отдыха</i>); - сравнение (<i>Сестра старше брата.</i>); - месец в дата (<i>Завтра пятное июня.</i>). <u>С предлози, които изразяват:</u> - изходен пункт на движение: <i>от, из, с</i> (<i>Они приехали из России.</i>); - краен пункт на движение (<i>Как доехать до вокзала?</i>).</p> <p>Дателен падеж <u>Без предлог:</u> - с наречия <i>жарко, холодно, приятно, весело, грустно</i> (<i>Мне холодно.</i>). <u>С предлози, изразяващи:</u> - лице като цел на движение: <i>к</i> (<i>Я иду к подруге.</i>); - движение по повърхността: <i>по</i> (<i>Автомобиль</i></p>
--	--	--

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

	<p>който използва;</p> <ul style="list-style-type: none"> - културата, празниците и традициите на родната си страна и Русия. • да участва в разговори за лични качества на близки и приятели; • да води разговор, свързан с изпълнението на лесни и обичайни задачи и дейности (у дома, в училище); • да търси и дава информация в ежедневни и познати за него ситуации на общуване (у дома, в клас, в училище, на улицата, в магазина и др.); • да изразява и иска мнение за опазването на околната среда; • да изразява мнение по теми, свързани с празници и традиции, както и за своята ваканция; • да участва в кратък разговор, дори и да не разбира изцяло всичко, разчитайки на помощта на събеседника за: <ul style="list-style-type: none"> - отговорности и задължения; - интереси и любими занимания; - покупка на облекло; - спорт и здраве; - географски обекти в България и Русия. <p>При монологична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разказва за себе си и своето семейство; • да изказва мнения за здравословен начин на живот; 	<p><i>едет по проспекту.).</i></p> <p>Винителен надеж <u>Без предлог:</u> - време на действието – продължителност, повтораемост (<i>Они встречались каждый день. Мы ждали целую неделю.</i>). <u>С предлози, изразяващи:</u> - обект с глаголите <i>играть, верить</i>: <i>в (играть в шахматы, верить в добро).</i></p> <p>Творителен надеж <u>Без предлог:</u> - с глаголите <i>быть, стать, работать</i> (<i>Моя мама работает учительницей.</i>). <u>С предлози, изразяващи:</u> - местонахождение (<i>над, под, рядом с</i>) - (<i>Он сидел рядом с Марией.</i>).</p> <p>Предложен надеж - за разкриване на съдържанието на речта с предлозите <i>о/об (говорить о спорте)</i>; - за обозначаване на време (<i>година</i>).</p> <p>3. Прилагателно име:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Падежна система на пълните прилагателни имена в ед. ч.;
--	--	--

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

	<ul style="list-style-type: none"> • да изказва мнения за облеклото; • да описва с прости думи любими занимания, спортни дейности, географски обекти в България и Русия; • да изказва мнения и предпочитания на спортна тематика; • да разказва за своите отговорности и задължения по опори или по илюстративен материал; • да изказва мнения за опазването на околната среда; • да описва накратко празници и традиции; • да разказва накратко истории и случки от житейския си опит, своята ваканция и отдых по опори или по илюстративен материал. <p>ПИСАНЕ Ученикът умее :</p> <ul style="list-style-type: none"> • да попълва формуляр с основни лични данни; • да пише кратък текст/електронно писмо, в който да дава информация за себе си и обкръжаващата го среда – клас, училище, град, родна страна; • да описва семейство, приятели и роднини, външен вид и характер, навици и предпочитания; • да създава кратък текст или лични/електронни писма, в които да пише с прости думи по следните теми: <ul style="list-style-type: none"> - отговорности и задължения; - интереси и любими занимания; - предпочитания и вкусове относно облекло; - спорт и здраве; 	<ul style="list-style-type: none"> • Съгласуване на пълните прилагателни имена със съществителните имена по род, число и падеж; • Образуване на степени за сравнение на често употребяване прилагателни (проста сравнителна и сложна превъзходна); • Употреба на прилагателни в съответствие с тематичните области. <p>4. Местоимение</p> <ul style="list-style-type: none"> • Значение, словоизменителна парадигма и употреба на личните местоимения (я, <i>ты, мы, вы...</i>); • Значение и употреба на: <ul style="list-style-type: none"> - притежателни местоимения; - възвратно местоимение <i>себя</i>; - показателни – <i>этот, тот, это</i>; - въпросителни – <i>кто, что</i>; - отрицателни – <i>никто, ничто</i>. <p>5. Числително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • Количествени числителни от 1 до 1000; • Употреба на числителните бройни в съчетание със съществителни имена (<i>одна книга, две книги, десять книг</i>);
--	--	--

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

	<ul style="list-style-type: none"> - географски обекти в България и Русия; - любими занимания, спортни дейности; - растения и животни и тяхната естествена среда; - празници и традиции; <ul style="list-style-type: none"> • да създава писмен текст от репродуктивно-продуктивен характер в съответствие с изучаваните тематични области с помощта на опорни въпроси и/или илюстративен материал.	<ul style="list-style-type: none"> • Съгласуване на числителните редни със съществителните имена по род и число. <p>6. Глагол</p> <ul style="list-style-type: none"> • Възвратни глаголи (<i>встречаться</i>); • Вид на глагола; • Употреба на инфинитив; • Бъдеще време. <p>7. Наречие Видове наречия за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - място (<i>здесь, там, отсюда</i>); - начин на действие (<i>пешком, верхом, быстро</i>); - време (<i>часто, редко, иногда</i>). <p>8. Служебни части на речта Значение и употреба на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предлози: <i>у, из, от, с, до, к, по, в, о</i>; - съюзи и съюзни думи: <i>если, какой, чей, где, куда</i>; - частици: <i>даже</i>. <p>III. СИНТАКСИС</p> <p>1. Видове просто изречение:</p> <ul style="list-style-type: none"> - съобщително (<i>Мой друг приехал вчера.</i>); - въпросително (<i>Сколько стоит книга?</i>);
--	---	---

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

		<p>- възклицателно (<i>Какой прелестный мальчик!</i>);</p> <p>- двусъставни изречения (<i>Мальчик смотрит фильм.</i>);</p> <p>- едносъставни изречения без спрегата форма на глагола (<i>Холодно. Лето.</i>).</p> <p>2. Сложно изречение:</p> <p>- със съюзите <i>и, а, но, или, не только... но и...</i>;</p> <p>- с различни съюзи и съюзни думи (<i>что, ли, если, какой, чей, где, куда</i>).</p> <p>ЛЕКСИКА</p> <p><i>Лексикалният базов минимум включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области в битови, учебни и социално-културни сфери на общуване.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Личност и характер (качества); • Роднински връзки; • Интереси и предпочитания; • Норми на поведение; • Населени места; • Учебни предмети и дейности в училище; • Транспорт; • Професии;
--	--	--

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

		<ul style="list-style-type: none"> • Хоби и любими занимания; • Спорт; • Дейности, свързани със здравословния начин на живот; • Облекло; • Опазване на околната среда; • Географски обекти. Природни забележителности; • Растения и животни; • Празници и традиции в България и Русия; • Ваканция и свободно време (театър, музей, екскурзия). <p>В лексикалния базов минимум се включват елементи от речевия етикет:</p> <p>поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, съвет, отказ, разрешение/забрана, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници.</p>
--	--	---

В уроците да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Русия в зависимост от тематичните области. Изкуствата и технологиите да бъдат представени в дейностите. Гражданското образование да се интегрира във всяка подходяща тема.

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

ХОРАРИУМ ПО УЧЕБЕН ПЛАН

Годишен брой часове за изучаване на предмета в девети клас – 72 часа

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	до 50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	до 45%
За контрол и оценка	до 5%

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки:	
-----------------------	--

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

- Устни изпитвания и участие в работа в клас	50%
- Писмени и домашни работи	20%
- Класни и контролни работи	20%
- Работа по проекти	10%

ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

ЧУЖДИЯТ ЕЗИК КАТО СРЕДСТВО ЗА КОМУНИКАЦИЯ

Руският език като средство за комуникация цели:

- да развие езиковата, социокултурната и стратегическата компетентност на учениците на съответния език;
- ученикът да може да използва изучавания език: да чете, да разбира, да общува на елементарно ниво, да демонстрира основни умения за изразяване в писмена и устна форма;
- изграждане на положително отношение към изучаването на чужд език и осъзнаване на неговата необходимост за постигане на по-високо интелектуално ниво.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуален и диференциран подход;
- комуникативна компетентност с акцент върху практическата насоченост на изучавания език;
- общообразователна и възпитателна ценност на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците.

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

ПОДХОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЧУЖД ЕЗИК

Обучението по руски език в девети клас въвежда нови знания и цели усвояване на уменията и компетентностите, като прилага следните подходи:

- организацията на материала е от лесно към трудно, от изучено към ново;
- четирите езикови умения се развиват и усъвършенстват равнопоставено и интегрирано, с превес на устната реч;
- родният език се използва при необходимост;
- създаване на асоциативни връзки с придобит опит;
- социокултурната информация за Русия е база за сравнение с българската култура и цели изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВЪВЕЖДАНЕТО НА НОВИ ЗНАНИЯ

Четирите основни умения са интегрирани и свързани с темите: семейство, дом, училище, ежедневиe, природа и екология, климат и сезони, празници и традиции, родна страна и Русия. Подборът на текстовите разновидности трябва да е съобразен със спецификата и целите на всяко умение. Например: за слушане – съобщения, песни, стихотворения, гатанки и др.; за четене – приказки, разкази, писма, електронни съобщения и др.; за говорене – диалози, коментари, беседи, описания, разкази и др.; за писане – попълване на формуляри, автобиография, писма, описания, разкази и др.

При въвеждането на нови знания следва да се спазват следните изисквания:

- новият материал се въвежда в съпоставка с вече изучения, включва се в дейностите на учениците, създават се асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети;
- обемът на новите знания се съобразява с възрастта на ученика;
- лексикалните знания се обогатяват според интересите и възможностите на учениците и са в рамките на описаните нови знания;
- граматичният материал се преподава индуктивно и поэтапно, като се опира на знанията на учениците по роден език и особеностите на чуждия;
- преподава се граматичният материал, описан в трета колона от таблицата „УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ“.

Прилагат се различни традиционни и интерактивни форми на учебна работа:

- работа по двойки;
- работа по групи;

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

- индивидуална работа;
- фронтално обучение.

В хода на учебния процес се прилагат разнообразни дейности:

- ролеви игри и симулации;
- самостоятелни задачи, съобразени с индивидуалните интереси на учениците;
- работа по проекти, презентации по тема;
- представяне на авторско творчество (съчинения, стихотворения, песни и драматизации);
- дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази или истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.);
- извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на Русия, изложби, изнесени сред природата уроци, свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.).

Използват се подходящи автентични и адаптирани материали:

- аудио- и мултимедийни материали (филми, предавания, театрални постановки, песни, аудиокниги и др.);
- печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.);
- системи за електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси).

Междупредметни връзки

ИЗУЧАВАНЕТО НА РУСКИ ЕЗИК ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА ВРЪЗКИ МЕЖДУ ИЗУЧАВАНИТЕ В ДЕВЕТИ КЛАС ПРЕДМЕТИ, КАКТО СЛЕДВА:

Български език и литература

- части на речта; видове изречения; проблеми на интерференцията; социокултурни познания, свързани с национални традиции, обичаи и ценности;

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

литературни произведения.

Втори чужд език

- социокултурна и информация за други страни; стратегии и техники за учене на чужд език; умения за работа с речник; международни думи.

Математика

- естествени числа, действия с тях; дати; геометрични фигури; сравнения.

Информационни технологии

- новите технологии за информация и комуникация.

История и цивилизация

- понятия за държава, държавно управление, символи, празници, традиции; исторически събития; исторически източници.

География и икономика

- държави, континенти, икономически и политически съюзи; посоки на света; политическа и географска карта на света; климат.

Биология и здравно образование

- здравословен начин на живот; хигиена; растения и животни; части на човешкото тяло.

Физика и астрономия

- земя и вселена; понятия за път, астрономическо време, мерни единици.

Химия и опазване на околната среда

- заобикаляща среда и екология; основни причини за замърсяването на околната среда; начини за опазването ѝ.

Музика

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

- ритъм, рима, темпо; мелодия; интонация; изучаване на песни.

Изобразително изкуство

- техники за визуализация; наблюдателност и въображение; пространствено ориентиране; естетически вкус.

Физическо възпитание и спорт

- видове спорт, спортни игри и правила; състезателен дух, екипност; учене чрез действие; двигателни игри и техники за релаксация; хигиена.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

ОБУЧЕНИЕТО ПО РУСКИ ЕЗИК ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТ НА УЧЕНИКА ДА ОВЛАДЕЕ СЛЕДНИТЕ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ:

ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК – чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране, изразяване и интерпретиране на мисли, факти, мнения, чувства и отношения, както в устна, така и в писмена форма (слушане, говорене, четене и писане) в различни обществени и културни ситуации, използване на помощни материали и техника.

В ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО РУСКИ ЕЗИК НА УЧЕНИКА СЕ ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТ ДА РАБОТИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА СЪПРОВОЖДАЩО ИЗГРАЖДАНЕ НА:

КОМПЕТЕНТНОСТ ЗА ОБЩУВАНЕ НА РОДЕН ЕЗИК – чрез обогатяване на лексикалния запас и осмисляне на механизмите, регулиращи употребата на езика в речта и чрез развиване на усет за оптимален избор на езикови форми, подходящи за конкретни контекстови условия;

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ – чрез използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на информационно-комуникационни и речеви умения;

МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И КОМПЕТЕНТНОСТИ В ПРИРОДНИТЕ НАУКИ – чрез извършване на дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда;

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ – чрез натрупване на знания и опит ученикът развива потребност за мотивирано учене и осъзнава необходимостта от постоянно самоусъвършенстване;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

ОБЩЕСТВЕНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ – чрез участие в екипни проекти и индивидуални дейности ученикът формира норми на поведение, ценностна система и гражданско самосъзнание и осмисля взаимодействието на националната културна идентичност с културите на другите народи;

КУЛТУРНА ОСЪЗНАТОСТ И УМЕНИЕ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО – чрез дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство и чрез мултимедийни проекти и творчески инициативи ученикът активно участва в постановки, празници и др., посветени на България и Русия, и развива креативността си.

ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО – чрез работа в екип и поставяне на индивидуални задачи ученикът се научава да спазва срокове, да развива новаторско мислене и да приема нови идеи;

УМЕНИЕ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ – чрез дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, за опазване на световното и националното културно наследство и спазване принципите на социалното равенство.